

## Luyện nói về quan sát, tưởng tượng, so sánh, nhận xét trong văn miêu tả

### **Câu 1 (Trang 36 SGK ngữ văn 6 tập 2)**

Từ truyện *Bức tranh của em gái tôi*, hãy lập dàn ý để trình bày ý kiến của mình trước lớp theo hai câu hỏi sau:

a. Theo em, Kiều Phương là người như thế nào? Từ các chi tiết về nhân vật này trong truyện, hãy miêu tả lại hình ảnh của Kiều Phương theo tưởng tượng của em.

b. Anh của Kiều Phương là người như thế nào? Hình ảnh người anh trong bức tranh với người anh thực của Kiều Phương có khác nhau không?

#### **Trả lời:**

a. Nhân vật Kiều Phương:

+ Hình dáng: gầy, mặt lợt lem, tóc ngang vai, dáng vẻ thanh mảnh

+ Lời nói: nhẹ nhàng, hóm hỉnh

+ Hoạt động: say sưa vẽ tranh, hoạt bát, khi bị mắng thì xịu mặt xuống rồi lại hát véo von và làm việc

b. Anh trai của Kiều Phương

+ Người anh của Kiều Phương là người ích kỉ, hẹp hòi, vô tâm. Người anh trong bức tranh với người anh thực của Kiều Phương khác. Người anh trong bức tranh của Kiều Phương là người mơ mộng, trong sáng và suy tư.

### **Câu 2 (Trang 37 SGK ngữ văn 6 tập 2)**

Hãy kể cho các bạn nghe về anh, chị hoặc em của mình. (Trong khi nói, chú ý làm nổi bật đặc điểm của người mình đang miêu tả bằng các hình ảnh, bằng cách so sánh và nhận xét của bản thân.)

– Lập dàn ý ra vở nháp (không viết thành văn);

– Nói theo dàn ý đã chuẩn bị.

#### **Trả lời:**

Dàn ý kể về người anh/ chị mình:

– Mở bài: Giới thiệu qua về anh chị: tuổi, nghề nghiệp

– Thân bài: Kể và tả chi tiết:

## Luyện nói về quan sát, tưởng tượng, so sánh, nhận xét trong văn miêu tả

Hình dáng: đặc điểm về khuôn mặt, dáng người, mái tóc, đôi mắt... (chọn ra đặc điểm nổi bật nhất đặc tả)

Tính tình: nêu những đức tính tốt của anh/ chị đó (hiền hòa, cởi mở, hài hước, sâu sắc...)

Trong cách ứng xử với mọi thành viên trong gia đình

– Kết bài: Nêu cảm nghĩ, tình cảm của mình đối với anh/ chị đó.

### **Câu 3 (Trang 37 SGK ngữ văn 6 tập 2)**

a. Lập dàn ý cho bài văn miêu tả một đêm trăng nơi em ở theo gợi ý sau đây:

– Đó là một đêm trăng như thế nào? (nhận xét)

– Đêm trăng đó có gì đặc sắc, tiêu biểu: bầu trời, đêm, vầng trăng, cây cối, nhà cửa, đường làng, ngõ phố, ánh trăng, ...? (quan sát)

– Để miêu tả cho các bạn thấy một đêm trăng đẹp, em sẽ so sánh những hình ảnh trên như thế nào? (so sánh, tưởng tượng)

b. Dựa vào dàn ý trên, hãy nói trước các bạn về đêm trăng ấy.

### **Trả lời:**

a.

– Mở bài: Không gian, địa điểm của đêm trăng

– Thân bài: Miêu tả chi tiết đêm trăng

+ Hình ảnh bầu trời: cao, nhiều sao

+ Vầng trăng: tròn, sáng tỏ mọi vật

+ Cây cối một màu đen, khi có trăng những phiến lá sáng lấp lánh

+ Nhà cửa sáng rực ánh điện, ánh sáng hắt qua các ô cửa kính muôn màu

b. Có thể sử dụng các hình ảnh so sánh:

+ Bầu trời được điểm tô bởi những ngôi sao nhỏ xíu như những viên kim cương lấp lánh đính trên một bộ váy đen tuyệt đẹp.

+ Vầng trăng tròn như chiếc đĩa bạc khổng lồ, lấp lánh.

## Luyện nói về quan sát, tưởng tượng, so sánh, nhận xét trong văn miêu tả

Kết bài: Nêu cảm xúc của em về đêm trăng (cảm giác trong lành, thanh bình).

### **Câu 4 (Trang 37 SGK ngữ văn 6 tập 2)**

Hãy lập dàn ý và nói trước các bạn trong lớp về quang cảnh một buổi sáng (bình minh) trên biển. Trong khi miêu tả, em sẽ liên tưởng và so sánh các hình ảnh với những gì?

– Nêu ra những ý lớn định nói như một dàn ý (không viết thành văn);

– Nói cho các bạn trong lớp cùng nghe.

Mẫu: Biển lặng, đỏ đục, đầy như mâm bánh đúc. (Vũ Tú Nam)

– Mặt trời...

– Bầu trời...

– Mặt biển...

– Sóng biển...

– Bãi cát...

– Những con thuyền...

### **Trả lời:**

Tả cảnh biển (chọn biển Nha Trang)

Mở bài: Dịp nghỉ lễ, nghỉ hè em theo gia đình tới biển Nha Trang nghỉ mát

Thân bài: Khung cảnh biển Nha Trang

+ Cảnh biển vào buổi sáng: mặt nước trong xanh, sóng nhẹ vỗ vào bờ, mặt trời nhô lên từ biển

+ Mọi người nô đùa, tắm biển đông vui, ồn ào

+ Cảnh biển khi mặt trời lên cao: bầu trời cao vợi vợi, nước biển xanh ngọc bích, sóng dào dạt vào bờ.

+ Trên bờ biển vắng người, chỉ có những bãi cát dài lấp lánh dưới nắng, chỉ có những cánh hải âu trên không

Kết bài

Nêu cảm xúc của em khi được đi du lịch biển.

## Luyện nói về quan sát, tưởng tượng, so sánh, nhận xét trong văn miêu tả

### **Câu 5 (Trang 38 SGK ngữ văn 6 tập 2)**

*Từ một số truyện cổ đã học, đã đọc em hãy miêu tả hình ảnh người dũng sĩ theo trí tưởng tượng của mình.*

- *Nêu ra những ý lớn định nói như một dàn ý (không viết thành văn).*
- *Nói cho các bạn trong lớp cùng nghe.*

#### **Trả lời:**

Hình ảnh người dũng sĩ trong trí tưởng tượng của em:

- + Người dũng sĩ sinh ra trong có ai đó gặp nạn
- + Hình dáng: cao to, vạm vỡ, gương mặt trẻ trung
- + Hành động: hành hiệp trượng nghĩa, giúp đỡ người yếu thế, tiêu diệt kẻ xấu
- + Dũng sĩ: có sức khỏe phi thường, có thể đánh bại mọi kẻ xấu
- + Phẩm chất nổi bật của dũng sĩ: dũng cảm, kiên cường, hào phóng, hào sảng.

Luyện nói về quan sát, tưởng tượng, so sánh, nhận xét trong văn miêu tả

## HƯỚNG DẪN SOẠN BÀI

\*\*\*

**LUYỆN NÓI VỀ QUAN SÁT, TƯỞNG TƯỢNG,  
SO SÁNH VÀ NHẬN XÉT TRONG VĂN MIÊU TẢ**  
(Ngữ văn lớp 6)

